

2. Случайни или субъективни цвѣтове.

1307. *Защо при свѣтлината на ламба или на свѣщъ ясносините платове ни са видѣжте зелени?* — Защото желтниковата свѣтлина на ламбата, са смѣсва съ ясносиния цвѣтъ на плата. Туй смѣсянъе произвожда впечатлѣние на зеленъ цвѣтъ.

1308. *Ще каже ли че има цвѣтове които не сѫ сѫщински, но проста измама?* — Да, има цѣль разредъ цвѣтове, наречани случайни или субъективни, защото ги нѣма въ сѫщностъ и тѣ не принадлежатъ на предмета. Сѫществуватъ само за сѫгледвача и са произвождатъ като слѣдствие на обѣрнатото дѣйствие на окото.

1309. *Приведете нѣколко примѣра отъ случайни цвѣтове?* — 1) Ако са вгледами вторачено на желтата силно освѣтена корица на една книга и подиръ я отворимъ изведенѣжъ, то бѣлите страници ни са струватъ покрити отъ ясно-синъ цвѣтъ. Ако корицата има ясно-зеленъ цвѣтъ, то страницитѣ щѣхъ да са покажатъ ясночервени. Случайните цвѣтове, пораждани подиръ едно дѣлго разгледванье на дѣйствителните цвѣтове, сѫ допълнителни на последните. 2) Ако гледами внимателно нѣкой цвѣтенъ предметъ, стоящъ на едно бѣло място, напримѣръ на свѣтлива една червена вулина, гудена върху бѣль листъ хартия, то около нея ще са появи кръгъ отъ зеленъ цвѣтъ, който служи за допълнение на червений. 3) Ако освѣтимъ хартията съ цвѣтна свѣтлина, напримѣръ съ желтниковата свѣтлина отъ свѣщъта при слаба бѣла дневна свѣтлина, и гудимъ върху хартията нѣкой предметъ, то сѣнката отхвърлена отъ този предметъ ще ни са види силно ошарена въ допълнителенъ ясносинъ цвѣтъ. Туй явление отъ ошарените сѣнки твърдѣ често са забѣлѣжва въ природата. 4) Най-послѣ два близки цвѣтове показватъ единъ на други взаимно влияние и са измѣняватъ забѣлѣжено, като произвождатъ явление, наречано *ефектъ на контрастъ*.

1310. *Припомните знаменитий опитъ, който ис-*